

**Projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter**

Aktivitets- og økonomiopfølgning pr. 15. september 2020

Den samlede budgetramme til projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter er på 36,276 mio. kr. Pr. 15. september 2020 er der et forbrug på 4,68 mio. kr. Samlet forventer administrationen et forbrug på 38,006 mio. kr., hvilket betyder et merforbrug på 1,730 mio. kr.



Dato 15-09-2020

1-22-76-1-19

Side 1

<b>Tabel 1. Projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter</b>				
<b>(i 1.000 kr.)</b>	<b>Ramme i alt</b>	<b>Forbrug pr. 15. september</b>	<b>Forventet forbrug</b>	<b>Til om-disponering</b>
<b>Mobilitet og yderområder</b>	<b>3.500</b>	<b>447</b>	<b>3.475</b>	<b>25</b>
Tilskudsmidler	2.500	180	2.805	-305
Udviklingsmidler	1.000	267	670	330
<b>Internationale aktiviteter</b>	<b>500</b>	<b>181</b>	<b>1.700</b>	<b>-1.200</b>
Tilskudsmidler	0	0	1.500	-1.500
Udviklingsmidler	500	181	200	300
<b>Sundhedsinnovation</b>	<b>14.741</b>	<b>3.579</b>	<b>14.741</b>	<b>0</b>
Tilskudsmidler	9.891	3.074	9.891	0
Udviklingsmidler	4.850	505	4.850	0
<b>Bæredygtighed og Grøn omstilling</b>	<b>10.535</b>	<b>316</b>	<b>11.165</b>	<b>-630</b>
Tilskudsmidler	7.435	86	7.565	-130
Udviklingsmidler	3.100	230	3.600	-500
<b>Klima</b>	<b>2.000</b>	<b>134</b>	<b>2.000</b>	<b>0</b>
Tilskudsmidler	300	0	300	0
Udviklingsmidler	1.700	134	1.700	0
<b>Udvikling af arbejdskraftressourcer</b>	<b>5.000</b>	<b>23</b>	<b>4.925</b>	<b>75</b>
Tilskudsmidler	3.500	0	3.500	0
Udviklingsmidler	1.500	23	1.425	75
<b>I alt</b>	<b>36.276</b>	<b>4.680</b>	<b>38.006</b>	<b>-1.730</b>

I det følgende beskrives økonomi, forbrug og aktiviteter inden for de enkelte indsatsområder.

## Mobilitet og yderområder

### Status for økonomi

Der er afsat i alt 3,5 mio. kr. til indsatsområdet. Pr. 15. september har det været et forbrug på 0,180 mio. kr. af de afsatte tilskudsmidler og 0,267 mio. kr. af de afsatte udviklingsmidler.

Administrationen forventer, at 3,475 mio. kr. vil blive brugt i 2020. Der er således 0,025 mio. kr. til omdisponering. Dette afhænger dog af godkendelsen af den interne omdisponering, hvor der ønskes flyttet samlet 0,82 mio. kr. af tilskudsmidlerne fra lokalsamfund til mobilitet, samt 0,305 mio. kr. flyttet fra udviklingsmidler til mobilitet under tilskudsmidlerne. Midlerne skal anvendes på medfinansiering af et pilotprojekt med elbusser.

Tabel 2 viser, hvad midlerne forventes anvendt på.

<b>Tabel 2. Mobilitet og yderområder - økonomi og aktiviteter</b>				
<b>(i 1.000 kr.)</b>	<b>Ramme</b>	<b>Forbrug pr. 15. september</b>	<b>Forventet forbrug</b>	<b>Rest til omdisponering</b>
<b>Tilskudsmidler</b>				
Udvikling af aktive og bæredygtige lokalsamfund				
- Landsbyprisen	150	150	150	
- Bæredygtige landsbyer i balance	300		0	300
- Den bæredygtige landsby	500		500	
- Landdistriktskonference og højskolearrangementer	30	30	30	
- Rest til kommende initiativer	520		0	520
Fremme af sammenhængende og bæredygtige mobilitetsløsninger				
- Supercykelsti-projekt	500		500	
- Pilotprojekt med elbusser	500		1.625	-1.125
<b>Tilskudsmidler total</b>	<b>2.500</b>	<b>180</b>	<b>2.805</b>	<b>-305</b>
<b>Udviklingsmidler total</b>	<b>1.000</b>	<b>267</b>	<b>670</b>	<b>330</b>
<b>Total</b>	<b>3.500</b>	<b>447</b>	<b>3.475</b>	<b>25</b>

### Kommende aktiviteter og status for igangsatte aktiviteter

1. Udvikling af aktive og bæredygtige lokalsamfund  
I maj tildelte regionsrådet årets landsbypris til Stauning i maj.

Regionsrådet vedtog i april en regional landdistriktsstrategi og en handleplan. Grundet COVID-19 har det været svært at mobilisere kommuner og andre samarbejdspartnere om udmøntningen af handlingsplanen. Derfor er det forventede forbrug nedskrevet.

Der er i samarbejde med Landdistrikternes Fællesråd udarbejdet et projekt om 'Bæredygtige byer i balance', hvor flere landsbyer har udvist interesse i at medvirke. Projektet har mod forventning ikke opnået medfinansiering fra Erhvervsministeriets

Landdistriktpulje, og regionsrådets bevilling på 0,3 mio. kr. bortfalder derfor.

Landsbyernes interesse for at indgå i pilotprojektet inden for bæredygtighed kanaliseres i stedet for over i fem pilotprojekter under indsatsen "Den bæredygtige landsby", jf. handleplanen. Det forventes, at et eller flere af disse pilotprojekter udvikler indsatsser, der skal skaleres med ekstern finansiering i 2021.

Derudover har regionen givet et sponsorat til Foreningen Landsbykonferencen i Skanderborg Kommune. Pengene skal anvendes til at sikre, at en landdistriktskonference den 19. september og en række højskolearrangementer i løbet af vinteren 2020/2021 kan livestreames og optages, så flest mulige borgere og foreninger i landdistrikterne i Region Midtjylland kan få del i den viden og de erfaringer, som arrangementerne frembringer.

2. Fremme af sammenhængende og bæredygtige mobilitetsløsninger  
Skanderborg Kommune vil på vegne af kommunerne i Østjylland søge om tilskud på 0,5 mio. kr. til et forsøgsprojekt om kortlægning og opbygning af supercykelstier i Østjylland. Regionsrådet vil få forelagt ansøgningen i efteråret.

Derudover er administrationen i dialog med Midttrafik om et pilotprojekt med elbusser. COWI har i rapporten om omstilling af de regionale busser til bæredygtige drivmidler peget på nogle ruter, som vil være egnede til at afprøve eldrevne busser på. I samarbejde med Midttrafik igangsættes et pilotprojekt for at få erfaring med denne form for busser på regionale ruter. Regionsrådet vil få forelagt ansøgningen i efteråret.

### **Udviklingsmidlerne**

Det forventede forbrug af udviklingsmidlerne er nedskrevet, da COVID-19 nedlukningen og restriktionerne bl.a. har ført til færre afholdte konferencer og seminarer. I efteråret vil udviklingsmidlerne blive anvendt på et landdistriktsseminar i november 2020, som regionen planlægger i samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune. Seminaret har fokus på, hvordan man lokalt kan arbejde med bæredygtig udvikling. Derudover vil der blive anvendt udviklingsmidler på et samarbejde med Landdistrikternes Fællesråd om afholdelse af landdistriktsarrangement i forbindelse med årsmøde.

På mobilitetsområdet vil udviklingsmidlerne bl.a. blive anvendt på aktiviteter i forbindelse med et EU forprojekt om Udviklingsinitiativ for Jyllandskorridoren, hvor Region Midtjylland arbejder sammen med Region Nordjylland og to regioner i Norge. Formålet med projektet er at afklare mulighederne for et egentligt hovedprojekt fra 2021 vedrørende samarbejde om udvikling af transportkorridoren gennem Jylland.

## Internationale aktiviteter

### Status for økonomi

Der er afsat i alt 0,5 mio. kr. til indsatsområdet. Pr. 15. september har der været et forbrug på 0,181 mio. kr. af de afsatte udviklingsmidler.

Administrationen forventer, at hele rammen vil blive brugt i år. Samtidig søges der om en merbevilling på 1,2 mio. kr. til området, som sammen med en omdisponering på 0,3 mio. kr. fra udviklingsmidlerne til tilskudsmidlerne skal være med til at finansiere projektet MIT REAP.

Tabel 3 viser, hvad midlerne forventes anvendt på.

<b>Tabel 3. Internationale aktiviteter - økonomi og aktiviteter</b>				
<b>(i 1.000 kr.)</b>	<b>Ramme</b>	<b>Forbrug pr. 15. september</b>	<b>Forventet forbrug</b>	<b>Rest til omdisponering</b>
<b>Tilskudsmidler</b>				
MIT REAP	0		1500	-1500
<b>Tilskudsmidler total</b>	<b>0</b>		<b>1.500</b>	<b>-1.500</b>
<b>Udviklingsmidler total</b>	<b>500</b>	<b>181</b>	<b>200</b>	<b>300</b>
<b>Total</b>	<b>500</b>	<b>181</b>	<b>1.700</b>	<b>-1.200</b>

### Kommende aktiviteter og status for igangsatte aktiviteter

#### 1. MIT REAP

Oprindeligt er der ikke afsat tilskudsmidler til området, men Regional Udvikling ønsker at styrke innovationskraften i regionen og medfinansiere et projektsekretariat, der skal lokaliseres på Aarhus Universitet. Det primære fokus er at få offentlige og private aktører til at arbejde sammen om økosystemet for at styrke innovationsdrevne virksomheder. Regional Udvikling har i den forbindelse særligt fokus på videndeling og samarbejde mellem sundhedsområdet og virksomheder. Aarhus Kommune og Aarhus Universitet bidrager hver med 1 mio. kr. i tre år.

### Udviklingsmidler

Forventningen var i starten af året, at de 0,5 mio. kr. ville blive anvendt på kontingent til CPMR (Konferencen for perifere maritime regioner) og Nordsø-kommissionen mm., hvor der sidder repræsentanter for regionsrådet, samt aktiviteter forbundet med regionens internationale arbejde. Grundet Corona har der ikke været de forventede internationale aktiviteter med delegationsbesøg og forventningen til forbruget nedskrives derfor. Kontingenterne er betalt, som forventet.

## Sundhedsinnovation

### Status for økonomi

Der er afsat i alt 14,471 mio. kr. til indsatsområdet. Pr. 15. september har det været et forbrug på 3 mio. kr. af de afsatte tilskudsmidler og 0,497 mio. kr. af de afsatte udviklingsmidler. Administrationen forventer at anvende hele den afsatte ramme til området.

Som det fremgår af tabellen, forventes der anvendt 0,775 mio. kr. mere end afsat til medfinansiering. Dette afhænger dog af godkendelsen af den interne omdisponering, hvor der flyttes tilskudsmidler afsat til mikrofinansiering til tilskudsmidler til medfinansiering.

Tabel 4 viser, hvad midlerne forventes anvendt på.

<b>Tabel 4. Sundhedsinnovation - økonomi og aktiviteter</b>				
<b>(i 1.000 kr.)</b>	<b>Ramme</b>	<b>Forbrug pr. 15. september</b>	<b>Forventet forbrug</b>	<b>Rest til omdisponering</b>
<b>Tilskudsmidler</b>				
Pulje til medfinansiering				
- Udmøntet*	5.275	1950	5.275	
- Rest til kommende ansøgninger	225		1.000	-775
Pulje til mikrofinansiering				
- Udmøntet*	1.248	47	1.248	
- Projekter overført fra 2019	1.691	1077	1.691	
- Rest til kommende ansøgninger	1.452		677	775
<b>Tilskudsmidler total</b>	<b>9.891</b>	<b>3.074</b>	<b>9.891</b>	<b>0</b>
<b>Udviklingsmidler total</b>	<b>4.850</b>	<b>505</b>	<b>4.850</b>	<b>0</b>
<b>Total</b>	<b>14.741</b>	<b>3.579</b>	<b>14.741</b>	<b>0</b>

\* I følgende afsnit gennemgås igangsatte aktiviteter samt tildelte tilskud.

### Kommende aktiviteter og status for igangsatte aktiviteter

#### 1. Pulje til medfinansiering

- SUNDH3D – Region Midtjylland som 3d print fyrtårn – 1,85 mio. kr.  
Projektet på Hospitalsenhed Midt vil sammen med projektparterne opsøge behov for 3D-print og samskabe løsninger i samarbejde med patienter, sygeplejersker, kirurger og terapeuter. Regionsrådet godkendte tilskuddet i april 2020.
- Region Midtjylland som 3D-print Epicenter – 1,5 mio. kr.  
Projektet på Aarhus Universitetshospital vil udbrede brugen af 3D-print på det kliniske område til gavn for kirurger og patienter. Regionsrådet godkendte tilskuddet i april 2020.
- Samblik til KOL – 1,925 mio. kr.  
Projektet ved Region Midtjyllands Center for Telemedicin vil udvikle en ny IT-plattform, som samler relevante sundhedsinformationer inden for Kronisk Obstruktiv

Lungesygdom, så det bliver tilgængelig for patienter og sundhedspersonale i kommuner, almen praksis og region. Regionsrådet godkendte tilskuddet i maj 2020.

- Rest til kommende ansøgninger  
Administrationen behandler lige nu en ansøgning om medfinansiering. Forventningen er at kunne forelægge den for regionsrådet på dets møde i november.

## 2. Pulje til mikrofinansiering

Administrationen har givet tilsagn til 14 projekter.

- 3D CT trakea anatomi – 0,1 mio. kr.  
Omhandler fremstilling af prototype af 3D-printet trakealkanyle til patienter i behandling med respirator eller med behov for beskyttelse af luftvejene.
- Et lille bid, kultur på hospitalet – 0,09 mio. kr.  
Formålet med projektet er at forsøge at give adspredelse til patienter og pårørende ved at tilbyde dem at opleve lidt af den kultur, der i samme periode kan opleves på Randers EgnsTeater.
- Kunstig intelligens til automatiseret hjerteanalyse – 0,1 mio. kr.  
Projektet skal undersøge om brugen af kunstig intelligens i forhold til en lægefaglig vurdering fører til hurtigere og bedre diagnostisk af hjertekarsygdom ud fra magnetisk resonans skanning af hjertet.
- Træn Smerten Væk – 0,1 mio. kr.  
Formålet med projektet er at aktivere borgernes selvskabte data i app'en TrænSmertenVæk, og herved give borgere med muskel-og ledsmerter mulighed for at deltage aktivt i egen behandling.
- DoseTracker – 0,1 mio. kr.  
DoseTracker beregner den faktiske leverede stråledosis til bevægelig anatomi under strålebehandling af kræftpatienter. Herved kan kritiske fejlbehandlinger undgås.
- Rum der forbedrer sygeplejepraksis – 0,02 mio. kr.  
Projektet skal undersøge, hvilke effekter en fysisk rumforandring af en personalefrokoststue skaber i forhold til studerende, kursister og sygeplejersker.
- Projekt Udgående Dysfagi-Team – 0,1 mio. kr.  
Projektet skal undersøge effekten af et Udgående Dysfagi-Team, hvor ergoterapeuter fra Klinik for Synke- og Spisebesvær undersøger og (kortvarigt) genoptræner borgeren i eget hjem i tæt sparring med den kommunale ergoterapeut.
- Forbedring af det fysiske arbejdsmiljø i Sterilcentralen – 0,1 mio. kr.  
I Sterilcentralen er der fortsat primært tale om manuelle løft for personalet. Målet med projektet er at udvikle en prototype af en "gaffeltruck", der kan løfte og flytte kasser med instrumenter og lignende for personalet i sterilcentralen.

- Videoinstruktion til høreapparatbrugere – 0,04 mio. kr.  
Projektet har til formål at hjælpe patienter på høreklinikkerne med at få det optimale udbytte fra de udleverede høreapparater. Dette vil hjælpe af en række instruktionsvideoer fra klinikkerne i Viborg og Holstebro.
- Fleksible og tilpassede læringsforløb inden for diabetes – 0,1 mio. kr.  
Covid-19-situation har tydeliggjort fordelene ved fleksibel læring uden nødvendig fremmøde. Digitalisering af hele eller dele af uddannelsesstilbuddene skal hjælpe med at nå ud til en bred gruppe af sundhedsprofessionelle samt patienter og pårørende i forhold til formidling af viden om diabetes.
- Funktionelle Lidelser – 0,1 mio. kr.  
Projektet vil udvikle et selvhjælpsprogram til patienter med funktionelle lidelser, så de kan arbejde selvstændigt i tiden fra diagnose til specialiseret behandling på afdelingen.
- Musik og sundhed - klassisk hospitalsmusik – 0,1 mio. kr.  
Formålet med projektet er at skabe nogle gode og anderledes oplevelser for patienter på hospitalerne i Hospitalsenheden Vest gennem livekoncerter med klassisk musik på udvalgte afdelinger af hospitalet.
- Læringsapp – et redskab til korrekt udfyldelse af røntgenhenvisninger – 0,1 mio. kr.  
Formålet er at udvikle en læringsapp, som guider læger til at udfylde røntgenhenvisninger korrekt.
- #styrkedetnyelliv – 0,098 mio. kr.  
Projektet tilbyder VR løsninger som smertelindring til graviditet, fødsel og barsel.
- Rest til kommende ansøgninger  
Der behandles lige nu 6 ansøgninger administrativt.
- Projekter overført fra 2019  
Følgende projekter er overført og vil blive afsluttet i 2020.
  - iKAT som tilbagefaldsforebyggende  
Tilskud til test af brugen af et behandlingsprogram, som er internetbaseret kognitiv adfærdsterapi, hvor patienten gennemgår et online behandlingsprogram indeholdende interventioner tilsvarende traditionel terapi ved fremmøde. Formålet er at reducere tilbagefalds- og genhenvisningsraten inden for psykiatrien.
  - Udvikling af telerehabiliteringsprogram  
Tilskud til udvikling af en brugerdreven, digital prototype til telerehabilitering til patienter med atrieflimren. Den digitale prototype skal bl.a. indeholde værktøj til optagelse og forsendelse af patientens aktuelle hjerterytme til en specialist med mulighed for interaktiv kommunikation med sundhedspersonale.

- Vægtaflastende træning til patienter med CRPS i foden  
Tilskud til at teste vægtaflastende træning til patienter med Complex Regional Pain Syndrome i foden for at udvikle en ny behandling for disse patienter.
- The 6th ESRII Conference  
Tilskud til arrangementen af den kommende ESRII konference, som omhandler E-health og hvor forskere, udviklere, interesseorganisationer og klinikere fra Europa vil mødes.
- Forprojekt til Skejby Skulptursti  
Inden projektet Skejby Skulptursti kan realiseres er der en række undersøgelser og forberedende arbejde, der skal gøres, bl.a. søge tilladelser og involvere borgere. Forprojektet omfatter dette.
- Digital Storytelling  
Projektet vil afprøve digital storytelling som metode i en dansk hospitalskontekst; en gruppe af kvinder, der har født ved akut kejsersnit, hvor de involverede kvinder vil komme til at bruge historiefortælling til at reflektere over og bearbejde deres eget forløb.
- Musikterapi til øget trivsel og stresshåndtering hos hospitalspersonale  
Pilotprojektet omhandler forebyggende brug af en musikterapi metode, som er specielt udviklet til hospitalspersonale. Formålet er at afdække musikterapi metodens betydning og virkning i forhold til bl.a. trivsel og stresshåndtering.
- Levende musik på Intensivafdelingen.  
Med projektet vil de indlagte patienter på intensivafdelingen på Aarhus Universitetshospital opleve en flig af livet udenfor, som de ellers kan føle sig isolerede fra, og gennem musikken vil der blive skabt meningsfulde øjeblikke for patienter, pårørende og personalet.
- Nedtrapning af smertestillende medicin efter operation  
Udvikling af en nytænkende og brugernær IT-løsning såsom en app eller en anden digital løsning, der er let tilgængelig og tidsbesparende for både patienter og sundhedsprofessionelle i forbindelse med nedtrapning af smertestillende medicin efter en operation.
- Forbedring af personalets håndhygiejne  
På kræftafdelingen på Aarhus Universitetshospital har de udviklet et sensor-system, som monitorerer personalets håndhygiejne. Der søges om midler til at teste forskellige metoder for, hvordan de skal anvende data fra sensor-systemet i den kliniske praksis, så håndhygiejnen også forbedres i praksis. Ligeledes ønskes systemet udbredt til flere afdelinger.
- Acceleret udviklingsforløb ifm. udvikling af fælles patientoverblik til KOL  
Tilskud til udvikling af udvikling af en digital løsning for borgere med KOL i



Region Midtjylland, som skal give borgere og sundhedsfaglige et fælles overblik over forløb, når det gælder behandling af de kroniske lidelser diabetes og lungesygdommen KOL.

- Bedre liv for ældre  
Projektet tester løsning inden for digital ernæring.
- Automatiseret visitation af hirsutisme patienter med kunstig intelligens  
Projektet vil træne en særlig form for kunstig intelligens, som er god til automatiseret billedgenkendelse, til automatisk at visitere hirsutisme patienter.
- Pilotprojekt om musikterapi til behandling af komplekse kroniske smerter hos voksne  
Formålet er at afprøve en avanceret musikterapi metode og undersøge virkningen heraf.
- Medinddragelse af børn til PSG-målingen vha. digitale løsninger  
Projektet vil udvikle en værktøjskasse bestående af digitale løsninger, hvor Augmented Reality og video vil forbedre og medinddrage børnene i påsætningen af måleudstyr.
- Samtalekort: et dialogredskab  
Projektet vil videreudvikle fire samtalekort, som kan bruges i samtalen om fødslen med kommende forældre.
- Nutrisound  
Projektet sigter mod at bedre ernæringstilstanden blandt patienter indlagt til rehabilitering efter moderat erhvervet hjerneskade.
- Evaluering af pårørendeinddragelse  
Projektet analyserer data fra et inddragelses-projekt med henblik på at lære af projektet og kunne bruge denne viden i fremtidige innovative forløb i sundhedsvæsenet.
- Audiomove Explorer – læring om borgere med demens  
Tilskud til udviklingen af et e-lærings indhold, der kan afvikles på en håndholdt mobil device. Skal bruges af studerende og medarbejdere.
- Absorption of peptides, fluid and electrolytes in patients  
Forskningsprojektet undersøger effekten af forskellige typer proteindrikke på ernærings- væskebalance i forhold til patienter med tyndtarms-stomi.
- Sanser- og nyttehaver – et supplerende behandlingstilbud i psykiatrien  
Havens formål er at understøtte den psykiatriske behandling samt fungere som køkkenhave for Ernæringsenhedens produktionskøkken på Regionshospitalet Gødstrup.

### **Udviklingsmidler**

Forventningen er, at alle afsatte midler vil blive anvendt, da aktiviteterne er godt i gang, men udbetalingerne sker først, når aktiviteterne er gennemført. Hen over efteråret vil der blive anvendt udviklingsmidler på bl.a. opbygning af infrastruktur for sundhedsinnovation og fysiske innovationsmiljøer, digital platform for innovative løsninger, branding af Region Midtjylland som spydspids på sundheds-it og udbredelse af nye teknologier.

## Bæredygtighed og grøn omstilling

### Status for økonomi

Der er afsat i alt 10,535 kr. til indsatsområdet. Pr. 15. september har det været et forbrug på 0,086 mio. kr. af de afsatte tilskudsmidler og 0,230 mio. kr. af de afsatte udviklingsmidler.

Administrationen forventer, at anvende 0,63 mio. kr. mere end den afsatte ramme. Dette afhænger dog af den interne omdisponering, hvor der flyttes 0,9 mio. kr. af tilskudsmidlerne afsat til grønne agenter samt 1,2 mio. kr. af tilskudsmidlerne til cirkulære kommuner. Midlerne omdisponeres med 1,6 mio. kr. til tilskudsmidler under indsatsen vedrørende udmøntning af bæredygtighedsstrategien samt 0,5 mio. kr. til udviklingsmidler til fortsat at kvalificere arbejdet med cirkulære kommuner. Herudover søges der om en merbevilling på 0,63 mio. kr. til området, som skal finansiere et tilskud hos Central Denmark EU-Office til at udbygge kompetencer på bæredygtighedsområdet med henblik på at varetage regionens interesser på området.

Tabel 5 viser, hvad midlerne forventes anvendt på.

<b>Tabel 5. Bæredygtighed og grøn omstilling - økonomi og aktiviteter</b>				
<b>(i 1.000 kr.)</b>	<b>Ramme</b>	<b>Forbrug pr. 15. september</b>	<b>Forventet forbrug</b>	<b>Rest til omdisponering</b>
<b>Tilskudsmidler</b>				
Udmøntning af bæredygtighedsstrategien	800		2400	-1600
Pulje til bæredygtige hospitaler				
- Udmøntet*	1000		1000	
- Projekter overført fra 2019	535		535	
- Rest til kommende ansøgninger	0		0	
Grønne agenter	3.900	86	3.000	900
Cirkulære kommuner	1.200		0	1.200
Medfinansiering af ansat hos Central Denmark EU-Office	0		630	-630
<b>Tilskudsmidler total</b>	<b>7.435</b>	<b>86</b>	<b>7.565</b>	<b>-130</b>
<b>Udviklingsmidler total</b>	<b>3.100</b>	<b>230</b>	<b>3.600</b>	<b>-500</b>
<b>Total</b>	<b>10.535</b>	<b>316</b>	<b>11.165</b>	<b>-630</b>

\* I følgende afsnit gennemgås igangsatte aktiviteter samt tildelte tilskud.

### Kommende aktiviteter og status for igangsatte aktiviteter

1. Udmøntning af bæredygtighedsstrategien  
Bæredygtighedsstrategien forelægges til regionsrådets godkendelse i oktober 2020.  
Som en del af udmøntning af strategien gennemføres der lokale udviklingsprojekter,

med et regionalt skaleringspotentiale, inden for strategiens indsatsområder. Der er allerede identificere flere initiativer, hvorfor forventningen til forbruget er stedet.

Som eksempel på identificerede udviklingsprojekter kan nævnes reduktion af medicinspild ved Klinisk Farmaci på Aarhus Universitetshospital, reduceret forbrug af staseslanger på Klinisk Biokemisk Afdeling på Hospitalsenhed Vest, genbrug af regnvand på Regionshospitalet Horsens, afdækning af bæredygtighedstiltag som kan inkluderes i til- og ombygningsplanen for Regionshospitalet Randers, samt reduktion af brændstofforbrug i Midttransport.

## 2. Pulje til bæredygtige hospitaler

Administrationen har givet tilsagn til 4 projekter.

- Vidensopsamling på bæredygtig byggeri – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at afdække mulige bæredygtighedstiltag i apotek og vaskeri, samt til vidensopsamling og udarbejdelse af en guide til bæredygtige byggeri.
- Klinisk risikoaffald – logistik og aftagerled – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at nedbringe klimabelastningen, der knytter sig til håndtering og bortskaffelse af affaldsfraktionen "klinisk risikoaffald".
- Klinisk risikoaffald – rådgivning og sortering i klinikken – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at kortlægge sorteringen af klinisk risikoaffald på udvalgte sengeafdelinger i Region Midtjylland med henblik på at udvikle en sorteringsvejledning.
- Målrettet udvikling af bæredygtighedskompetencer i indløb – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at uddanne medarbejdere i regionens indkøbsafdeling til at kunne inddrage miljøhensyn og bæredygtighed i fremtidige udbud og indkøbsaftaler.
- Reduktion af CO<sub>2</sub>-udledninger fra madspild – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at reducere Centralkøkkenet på Aarhus Universitetshospitals klimapåvirkning gennem nedbringelse af madspild.
- Reduktion af CO<sub>2</sub>-udledninger fra lavere kødforbrug – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at opnå viden om cafedriftens klimapåvirkning og beregningsmetode af denne.
- Øget bæredygtighed gennem indkøb af lokale produkter – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at afdække hvilke råvarer, som det vil være mere bæredygtigt at indkøbe fra lokale producenter.
- Forandringsmodellen som værktøj til bæredygtig afdeling – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at skabe en mere bæredygtig Obstetrisk afdeling på Hospitalsenhed Vest gennem fokus på minimering af forbrug mv.

- Udvikling af genbrug af ventilationsprodukter – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at afdække mulighederne for genbrug af ventilationssslanger.
- Bæredygtighed i Grenaa Sundhedshus – 0,1 mio. kr.  
Tilskuddet anvendes til at afdække mulige bæredygtighedstiltag i den videre drift og vedligehold af Grenaa Sundhedshus.
- Projekter overført fra 2019  
Følgende projekter er overført og vil blive afsluttet i 2020.
  - Det Bæredygtige OP forløb – HEM  
Mavetarmkirurgisk afdeling på Hospitalsenhed Midt vil se på forebyggelse af affald ved nedsat forbrug i den kliniske praksis samt øget affaldshåndtering med bl.a. et mål om 40 % genanvendelse om et år. De vil samarbejde med Operationsgangen på Regionshospitalet Randers.
  - Det Bæredygtige OP forløb – Randers Regionshospitalet  
Operationsgangen på Regionshospitalet Randers vil ligesom Hospitalsenhed Midt se på forebyggelse af affald ved nedsat forbrug i den kliniske praksis samt øget affaldshåndtering med bl.a. et mål om 40 % genanvendelse om et år. De vil samarbejde med Mavetarmkirurgisk afdeling på Hospitalsenhed Midt.
  - Materialestrøm af økologisk madaffald  
Hospitalskøkkenet i Randers vil arbejde med at skabe materialestrøm for økologisk organisk affald, så den økologiske værdi bevares ved direkte omdannelse til økologisk gødning.
  - Genanvendelse af plast fra MidtVask  
MidtVask forbruger store mængder af plastik ved indsamling og levering af tekstiler til/fra regionens hospitalsenheder samt bosteder og psykiatri. Projektet vil minimere forbruget af plast med minimum 10 % samt sigte mod en genanvendelsesprocent på over 95 %.
  - Bæredygtig radiologisk afdeling  
Afdelingen for røntgen og scanning ved Hospitalsenhed Midt vil analysere og teste sig frem til den mest bæredygtige drift af en afdeling, som er afhængig af anvendelse af energitunge apparater.
  - Styrk det nye liv – bæredygtige fødsler  
Fødeafdelingen ved Kvindesygdomme og Fødsler ved Hospitalsenhed Midt vil opnå et graviditets- og fødselsforløb, som er mindre CO2 belastende.

### 3. Grønne agenter

Bl.a. på grund af COVID-19 er ansættelsen af grønne agenter tidsmæssigt forskudt. Der er pr. september ansat bæredygtighedskonsulenter på alle de planlagte matrikler, men grundet forsinkelsen er der et mindre forbrug på 0,9 mio. kr.

#### 4. Cirkulære kommuner

Oprindeligt var forventningen, at midlerne ville blive anvendt på at igangsætte praksisnære projekter, der kan være for-projekter til eller indgå som delprojekter i den kommende LIFE IP ansøgning om cirkulær økonomi, som regionen arbejder på. Der har imidlertid været udfordringer med at igangsætte udviklingsprojekter grundet COVID-19. Der er i stedet gennemført en lang række webinarer med relevante interessenter og dataindsamling til analyser på området for at identificere og udvikle projektideer. Dette samt ansøgningens omfang og styrkelse af partnerskaber med Miljøstyrelsen og Region Hovedstaden har øget behovet for konsulentbistand.

#### 5. Medfinansiering af ansat hos Central Denmark EU-Office

Den grønne omstilling og bæredygtighed er højt på den politiske dagsorden både i Danmark og i EU. Der gives et tilskud til Central Denmark EU-Office til at udbygge dennes kompetencer inden for cirkulær økonomi, bæredygtighed, grøn omstilling mm., sådan at der fortsat er høj faglighed i det europæiske arbejde med henblik på at varetage regionens interesser på området.

### **Udviklingsaktiviteter**

Forventningen er, at alle afsatte midler vil blive anvendt, da aktiviteterne er godt i gang, men udbetalingerne først sker, når aktiviteterne er gennemført. Hen over efteråret vil der bl.a. blive afholdt en workshop for de øvrige regioner om styrket samarbejde om klimaregnskaberne, ligesom der arbejdes med nye standarder for indkøbsdata og visualisering af data i BI-portalen. I efteråret udarbejdes der også for første gang klimaregnskaber for regionens kommuner og den geografiske region, en 1990-baseline og et virkemiddelkatalog. Derudover vil der blive anvendt udviklingsmidler på regionale testlabs og udviklingsprojekter om bæredygtige hospitaler.

## Klima

### Status for økonomi

Der er afsat i alt 2 mio. kr. til indsatsområdet. Pr. 15. september har det været et forbrug på 0,134 mio. kr. af de afsatte udviklingsmidler og intet forbrug af de afsatte tilskudsmidler.

Administrationen forventer, at alle de afsatte midler til området vil blive brugt i 2020. Dette afhænger dog af en intern omdisponering, hvor de tilskudsmidler, der oprindeligt var afsat til Water Valley til ekstraordinære opgaver, i stedet anvendes på en dokumentar om klimatilpasning samt en analyse om viden om klimaforandringer og klimatilpasning. Sidstnævnte kræver, at der flyttes 0,25 mio. kr. fra tilskudsmidlerne til udviklingsmidlerne.

Tabel 6 viser, hvad midlerne forventes anvendt på.

<b>Tabel 6. Klima - økonomi og aktiviteter</b>				
<b>(i 1.000 kr.)</b>	<b>Ramme</b>	<b>Forbrug pr. 15. september</b>	<b>Forventet forbrug</b>	<b>Rest til omdisponering</b>
<b>Tilskudsmidler</b>				
Water Valley til ekstraordinære opgaver i opbygningsfasen	300		0	300
Dokumentar om klimatilpasning	0		50	-50
<b>Tilskudsmidler total</b>	<b>300</b>	<b>0</b>	<b>300</b>	<b>250</b>
<b>Udviklingsmidler total</b>	<b>1.700</b>	<b>134</b>	<b>1.950</b>	<b>-250</b>
<b>Total</b>	<b>2.000</b>	<b>134</b>	<b>2.000</b>	<b>0</b>

### Kommende aktiviteter og status for igangsatte aktiviteter

#### 1. Water Valley

Water Valley er en del af klimaprojektet Coast to Coast Climate Challenge og skal være den fremtidige paraply for vandteknologi. Da Water Valley er i opbygningsfasen, var forventningen oprindeligt, at der ville blive behov for støttende midler til opgaver, der lå ud over den nuværende resultatkontrakt med Region Midtjylland. Grundet COVID-19 er aktiviteter blevet udskudt og der er således ikke behov for de støttende midler.

I stedet ønskes størstedelen af midlerne anvendt på en analyse af vidensniveauet om klimaforandringer og klimatilpasning i befolkningen og evt. blandt virksomheder. Analysen vil kunne give viden om, hvor samarbejdspartnerne inden for klimaområdet bør arbejde for at udbrede viden om klimatilpasning. Derfor ønskes 0,25 mio. kr. flyttet fra tilskudsmidler til udviklingsmidler.

#### 2. Dokumentar om klimatilpasning

Der gives et tilskud til DR og Realdania som medfinansiering af en dokumentarfilm om klimatilpasning i Danmark. Med regionens tilskud kan regionen få mulighed for at være med til at inspirere til filmens indhold.

### **Udviklingsmidlerne**

Forventningen er, at alle afsatte midler vil blive anvendt, da aktiviteterne er godt i gang, men udbetalingerne først sker, når aktiviteterne er gennemført. Hen over efteråret vil der blive anvendt midler på bl.a. udvikling af værktøj til multifunktionel jordfordeling, kursusaktiviteter inden for kystbeskyttelse, udvikling af værktøj til kortlægning af lavbundsarealer, undersøgelse af den øgede klimanedbørs betydning for udvaskning af forurenende stoffer mv.



## Udvikling af arbejdskraftressourcer

### Status for økonomi

Der er afsat i alt 5 mio. kr. til indsatsområdet. Pr. 15. september har det været et forbrug på 0,023 mio. kr. af de afsatte udviklingsmidler og intet forbrug af de afsatte tilskudsmidler.

Administrationen forventer, at 4,925 mio. kr. vil blive brugt i 2020. Der er således 0,075 mio. kr. til omdisponering. Dette afhænger dog af godkendelsen af den interne bevillingsændring, hvor der flyttes tilskudsmidler afsat til udvikling af arbejdskraftressourcer til aktiviteter inden for uddannelsespuljen. Samt den interne bevillingsændring, hvor der flyttes udviklingsmidler afsat til udvikling af arbejdskraftressourcer til aktiviteter under den administrative pulje under uddannelsespuljen.

Tabel 7 viser, hvad midlerne forventes anvendt på.

(i 1.000 kr.)	Ramme	Forbrug pr. 15. september	Forventet forbrug	Rest til omdisponering
<b>Tilskudsmidler</b>				
Kvalificeret arbejdskraft - socialfondsprojekt/private fonde	3.500		0	3.500
Euroskills*	0		2.500	-2.500
Nye initiativer under uddannelsespuljen*	0		1.000	-1.000
<b>Tilskudsmidler total</b>	<b>3.500</b>	<b>0</b>	<b>3.500</b>	<b>0</b>
<b>Udviklingsmidler total</b>	<b>1.500</b>	<b>23</b>	<b>1.425</b>	<b>75</b>
<b>Total</b>	<b>5.000</b>	<b>23</b>	<b>4.925</b>	<b>75</b>

\* I det følgende beskrives hvordan disse aktiviteter hører under uddannelsesområdet og hvorfor midlerne hertil ønskes omdisponeret til uddannelsespuljen.

### Kommende aktiviteter og status for igangsatte aktiviteter

1. Kvalificeret arbejdskraft – socialfondsprojekt/private fonde  
Forventningen var oprindeligt, at Erhvervsfremmebestyrelsen ville annoncere en ansøgningsrunde ang. socialfondsprojekter omhandlende kvalificeret arbejdskraft. Dette er dog ikke længere forventningen.
2. Euroskills  
Regionsrådet godkendte den 23. januar en bevilling til Euroskills. Euroskills er europamesterskaberne inden for håndværk, service- og industrifag og afholdes hvert andet år. Regionsrådet bevilgede i januar 2020 midler til afholdelsen af Euroskills 2024. Det forventes, at Danmark får tildelt værtsskabet, da Nederlandene som den eneste modkandidat har trukket deres ansøgning.

Efter regionsrådets behandling er det blevet tydeligt for administrationen, at midlerne

bør finansieres af uddannelsespuljen og ikke af midlerne afsat til udvikling af arbejdskraftressource, da Euroskills er en aktivitet inden for uddannelsesområdet. Derfor anmodes der om en bevillingsændring således, at de 2,5 mio. kr. flyttes fra tilskudsmidler under indsatsområdet udvikling af arbejdskraftressourcer til uddannelsespuljen under de regionale udviklingsaktiviteter.

### 3. Nye initiativer under uddannelsespuljen

Tilsvarende for de resterende 1 mio. kr. Disse ønskes i stedet anvendt på uddannelsesaktiviteter og indstilles derfor flyttet fra tilskudsmidler under indsatsområdet udvikling af arbejdskraftressourcer til uddannelsespuljen under de regionale udviklingsaktiviteter. Udmøntningen af uddannelsespuljen vil blive behandlet af regionsrådet i november.

### **Udviklingsmidler**

Udgifterne til afholdelse af møder i Rådet for fremtidens kompetencer har været mindre end forudsat grundet COVID-19, idet et møde blev aflyst og et andet møde afholdt som videomøde. Derfor er det forventede forbrug nedskrevet en smule.

Udviklingsmidlerne vil bl.a. blive anvendt på den nye uddannelsespolitik. Her blev processen udskudt i foråret, da en mere omfattende lovændring på uddannelsesområdet afventes. De politiske forhandlinger herom forventes igangsat snarest. Udviklingsmidlerne vil bl.a. blive anvendt på tre workshops, hvor aktører, interessenter og unge inddrages i udarbejdelsen af den nye uddannelsespolitik.

Udviklingsmidlerne ønskes også anvendt på evaluering af uddannelsespuljen, data til STEM-barometer samt et IT-system vedr. kapacitet og fordeling af gymnasieeleverne. Disse aktiviteter omhandler dog ungdomsuddannelsesområdet og ikke området for udvikling af arbejdskraftressourcer. Derfor ønskes der omprioriteret 1,05 mio. kr. fra udviklingsmidlerne til den administrative pulje under uddannelsespuljen.